

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیتنی

شماره: ۱۱۱... قفسه: ۹۴
تاریخ: ۹... ۶... ۱۳۹۶
پست:

حضرت آیت الله جنتی - داماد برکاته،

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه نهمصد و هفتاد و هشتم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۰۳ مشتمل بر بررسی دو نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

دستور اول: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای رحیم بشیری سلماسی مبتنی بر ادعاه خلاف شرع دانستن مصوبه شماره ۳۰۶۴-۱۳۸۵/۷/۳- سازمان ملی زمین و مسکن.

﴿اللهم﴾ تصویب کنندگان مصوبه مورد شکایت خلاف اطلاعیه و تعهد خود عمل نموده اند هر چند مصوبه مورد شکایت خلاف شرع نمی باشد.

توضیح این که شاکی بر اساس اطلاعیه مندرج در روزنامه اقدام به ثبت نام نموده است و مصوبه مورد شکایت خلاف اطلاعیه مندرج در روزنامه می باشد و سازمان ملی زمین و مسکن از نظر عمل به مفاد اطلاعیه لازم است بر اساس آن اطلاعیه و تعهد مندرج در روزنامه عمل نماید و لذا با تصویب مصوبه مورد شکایت خلاف تعهد خویش عمل نموده اند.

البته با توجه به این که اطلاعیه مندرج در روزنامه بیعنامه شرعی نبوده است و ثبت نام مقدماتی افراد به معنای تحقق بیع نمی باشد و جهل از جهت مترایژ زمین و مکان و قیمت آن وجود دارد لذا از نظر حکم وضعی شرعی بیعی واقع نشده است تا مصوبه مورد شکایت خلاف مقتضای آن بیع و بیعنامه باشد و خلاف شرع گردد.

ولذا اصل مصوبه خلاف شرع دانسته نشد لکن پای بند نبودن نهادها و سازمان های دولتی به تعهدات روشن خود کاری بس ناشایست و سالب اعتماد مردم می باشد.

دستور دوم: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای محمد ابراهیم انتظاری مبتنی بر ادعاه خلاف شرع بودن تبصره ۱ و ۲ بند «الف» و بند «ب» ماده ۱۹ آیین نامه بیمه بدنه اتومبیل.

﴿اللهم﴾ موارد مورد شکایت خلاف شرع دانسته نشد.

توضیح این که شاکی به قاعده «من له الغنم فعلیه الغرم» تمسک نموده است که برای وی مجری نیست زیرا وظایف بیمه گر بر اساس عمل به تعهداتی بین او و بیمه گزار صورت گرفته نیست بلکه تابع احکام امره قانونیه است.

لکن در موارد مورد شکایت به دو مطلب کسر استهلاک و فرانشیز اشاره شده است و کسر استهلاک قطعه قبل از زمان خسارت مانعی نداشته و خلاف ماده ۱۹ قانون بیمه نمی باشد ولی چنین به نظر می رسد که کسر فرانشیز خلاف ماده ۱۹ قانون بیمه می باشد زیرا آیین نامه تبیین کیفیت اجراء ماده است که نباید خلاف متن قانون و ماده باشد و در این جا خلاف ماده ۱۹ است چون مفاد آن الزام بیمه گر به پرداخت تمام مابه التفاوت بدون کسر هیچ مقداری از آنست اما در هر حال تشخیص و اعلام قطعی مخالفت آیین نامه با قانون به عهده دیوان عدالت اداری می باشد و از جهت قوانین امره و تصویب مجلس، بیمه گر باید تمام مقدار بیمه شده را پرداخت نماید و نمی تواند مقداری را بعنوان فرانشیز کسر نماید لکن مادامی که آیین نامه خلاف قانون، ابطال نشده است و به قوت خود باقی است ملاک عمل در بیمه، آیین نامه می باشد و بعد از ابطال از ارزش می افتد.

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان
از طرف: محمد مهدی زنده